
Westerstraat 51

hier woonde
CHRISTIAAN GRAAFF
vermoord in DACHAU
op 05-04-1945
27 jaar oud

Christiaan Graaff werd geboren op 16 augustus 1917 in Amersfoort. Van beroep was hij kantoorbediende. Christiaan werd gearresteerd wegens deelname aan anti-Duitse demonstraties, het illegaal verspreiden van Vrij Nederland, het bieden van hulp aan onderduikers en het fotograferen van vliegtuigen. Op 26 mei 1944 werd hij naar Dachau getransporteerd en daar is hij op 5 april 1945 overleden. Zijn kampnummer was 69043. Volgens een via Kamp Neuengamme ontvangen opgave, werd hij begraven in Dachau. Christiaan was een zwager van Johannes Clasius Mulders uit de Gabriëlstraat 12.

Utrechtseweg 63

hier herdenken wij
ERNA SALI GIMPEL
vermoord in AUSCHWITZ
op 30-09-1942
39 jaar oud

Erna Sali Gimpel werd geboren op 20 januari 1903 in Sanok (Polen). Zij was ongehuwd en werkte in de huishouding bij familie Nijburg. Erna Sali - roepnaam Sala - emigreerde in de jaren dertig vanuit Polen naar Nederland. Zij was inwonend bij haar zus en zwager die al eerder naar Nederland waren vertrokken. Zij kregen een zoon op 5 december 1938, Daniel Alon Nijburg. In tegenstelling tot het gezin van haar zus heeft Sala zich gemeld toen zij een oproep kreeg. Haar familie is ondergedoken. Volgens akte 425 van het Ministerie van Justitie is zij in Auschwitz vermoord op 30 september 1942. Verder is er niets over haar bekend. De familie Nijburg - die op dit adres woonde - heeft de oorlog overleefd.

Paulus Buyslaan 19

hier woonde
**WILLEM CHRISTIAAN
ALBERTUS KROES**
gefusilleerd in
SACHSENHAUSEN
op 11-05-1942
46 jaar oud

Willem Christiaan Albertus Kroes werd geboren op 16 januari 1896 in Amersfoort. Hij was gehuwd op 11 mei 1926 met Helena Maria Leotina Käller. Van beroep was hij architect. Hij werd gearresteerd wegens spionage en wapenbezit en voorgeleid bij het Ordedienstproces in Maastricht. Hij werd veroordeeld en naar Sachsenhausen gedeporteerd. Daar werd hij op zijn trouwdag 11 mei 1942 gefusilleerd.

Regentesselaan 35

hier woonde
ZWIER REGELINK
gefusilleerd in AMSTERDAM
op 24-10-1944
35 jaar oud

Dr. Zwier Regelink werd geboren op 9 april 1909 in Baarn. Hij was gepromoveerd tot doctor in de sociale geografie en werd leraar aardrijkskunde en geschiedenis aan het Stedelijk Gymnasium Johan van Oldenbarnevelt te Amersfoort. Als reserveofficier moest hij zich in 1943 melden voor krijgsgevangenschap. Hij weigerde dit en dook onder. Daar raakte hij betrokken bij het verzet onder de schuilnaam 'Van Straaten'. Hij werkte voor de LO/LKP en werd bij die verzetsgroep districtscommandant voor zuidwest Utrecht. Samen met het hoofd van de radiodienst wist hij een radio-verbindingsnet op te bouwen met een - voor die tijd - groot zendbereik.

Aanvankelijk had hij zijn stafkwartier in Polsbroek. Later werd dit verplaatst naar De Meern. Op de avond van 3 oktober 1944 werd hij in een café in De Meern door landwachters gearresteerd op verdenking van spionage. Zwier werd aanvankelijk opgesloten in Utrecht en zijn vrienden beraamden nog plannen om hem daar te bevrijden, maar het was al te laat. Hij werd overgebracht naar het Huis van Bewaring aan de Weteringschans in Amsterdam. Als represaille voor een actie van het verzet - een aanslag op de beruchte SD-er Oelschlägel - werd Zwier in de vroege ochtend van 24 oktober 1944, tezamen met 28 anderen, op de Apollolaan in Amsterdam gefusilleerd. Op die plaats werd later het monument Verzetsgroep geplaatst, ter herinnering aan deze executies. De lichamen liet men nog enige uren op straat liggen, alvorens die in Westerveld werden gecremeerd. Uit wraak staken de Duitsers ook nog enige woningen in brand. In Amersfoort werd het Regelinkplein naar hem vernoemd.

Bron: J.L. Bloemhof, deel II.

Regentesselaan 2

hier herdenken wij
**THEODORE WILLEM
LODEWIJK VAN HEEMSTRA**
gefusilleerd in ZUTPHEN
op 31-03-1945
62 jaar oud

Ir. Theodore Willem Lodewijk van Heemstra werd geboren op 27 maart 1883 in Sassenheim. Van beroep was hij hoofdingenieur seinwezen bij de NS. Tegen het eind van de oorlog was hij verantwoordelijk voor het organiseren van het treinpersoneel en -materieel in het gebied rond Zutphen, Apeldoorn en Deventer, zodat het meteen operationeel was bij de komst van de Canadezen. Tijdens die werkzaamheden verspreidde hij ook voedselbonnen en geld aan ondergedoken spoorwegpersoneel in Oost-Nederland. Bij een straatcontrole in maart 1945 werd hij tijdens de uitvoering van deze activiteiten in Warnsveld gearresteerd omdat hij drie persoonsbewijzen en verscheidene illegale bladen bij zich had. Tijdens een huiszoeking werd een koffer ontdekt met informatie over de organisatie van het spoorwegpersoneel en -materieel.

Op 31 maart 1945 gaf Untersturmführer Heinemann bevel tien mannen naar de IJsselkade te brengen om daar te worden gefusilleerd. Een van hen was Baron van Heemstra. Hij werd begraven op de Begraafplaats Rusthof in Leusden en postuum onderscheiden met het Verzetskruis.

Tijdens de oorlog werd 'Mezzo Monte', het huis van de familie Van Heemstra, gevorderd door de Duitsers en woonde de familie op de Prinses Marielaan 30.

We onthullen deze herdenkingssteen weer voor hun oorspronkelijke adres, waar zij hebben gewoond van 1926 tot 1941.

Bron: J.L. Bloemhof, Deel II blz.111-112.

Prinses Marielaan 24

hier woonde
ISAAK STRAUSS
vermoord in SOBIBOR
op 09-04-1943
72 jaar oud

Isaak Strauss werd geboren op 26 april 1870 in Amöneburg (Dld). Hij was gehuwd met Alice Guggenheim en koopman van beroep. Vanwege hun vlucht uit Duitsland waren zij stateloos. Gedwongen naar Amsterdam te vertrekken, verbleven Isaak en zijn vrouw op Muiderschans 78. Daar werden beiden op 25 maart 1943 opgepakt en weggevoerd naar Kamp Westerbork. Op 6 april 1943, met transport nummer 57, werd Isaak naar Sobibor gedeporteerd en daar op 9 april 1943 vermoord. Hun zoon Fritz Strauss woonde in Scheveningen, maar ook die werd opgepakt en vermoord in Sobibor op 23 juli 1943.

Prinses Marielaan 24

hier woonde
**ALICE STRAUSS-
GUGGENHEIM**
vermoord in SOBIBOR
op 09-04-1943
65 jaar oud

Alice Strauss-Guggenheim werd geboren op 17 juli 1877 in Worms (Dld). Zij was gehuwd met Isaak Strauss. Ook zij werd gedwongen naar Amsterdam te vertrekken, waar Alice en haar man verbleven op Muiderschans 78. Daar werden beiden op 25 maart 1943 opgepakt en weggevoerd naar Kamp Westerbork. Op 6 april 1943, met transport nummer 57, werd Alice naar Sobibor gedeporteerd en op 9 april 1943 vermoord.

Prinses Marielaan 24

hier woonde
**JESSIE HAMBURGER-
HAMBURGER**
vermoord in Sobibor
op 23-07-1943
66 jaar oud

Jessie Hamburger-Hamburger werd geboren op 1 april 1877 in Londen. Zij was gehuwd met Salomon Hamburger. Gedwongen naar Amsterdam te vertrekken, verbleef zij op Linnaeusstraat 102. Daar werd zij op 29 juni 1943 opgepakt en weggevoerd naar Kamp Westerbork. Met transport nummer 72 werd zij op 20 juli 1943 naar Sobibor gedeporteerd en vermoord op 23 juli 1943. Haar man en hun zoon hebben de oorlog overleefd.

Stationsplein 68

hier herdenken wij
JACOB DE HARTOGH
vermoord in AUSCHWITZ
op 30-09-1942
26 jaar oud

Jacob de Hartogh werd geboren op 26 september 1916 in Amsterdam. Van beroep was hij huisknecht. Jacob kwam uit een gezin met vijf kinderen, waarvan er twee de oorlog hebben overleefd. Zijn naam staat niet vermeld in de deportatielijsten van Kamp Westerbork, maar er werd wel geregistreerd dat hij op 30 september 1942 in Auschwitz is vermoord.

Koningin Wilhelminalaan 28

hier woonde
LOUIS GAST
overleden in ELBURG
op 13-04-1945
59 jaar oud

Louis Gast werd geboren op 26 april 1885 in Groningen. Hij was gehuwd met Bertha Muller. Tijdens de Tweede Wereldoorlog gingen de nazi's al snel over tot het verwijderen van Joden uit het economische leven in Nederland. Ook de agrarische sector behoorde daartoe. Op 27 mei 1941 vaardigde de bezetter verordening 102/1941 uit betreffende de aangifte en gedwongen verkoop van landbouwgronden die in Joodse handen waren. Louis was ook mede eigenaar van de Noackfabriek, daar werkte hij nadat hem zijn grond was ontnomen. Hij moest gedwongen naar Amsterdam verhuizen, maar hij dook onder in Elburg. Daar is hij op 13 april 1945 overleden. Zijn vrouw heeft de oorlog overleefd.

Koningin Wilhelminalaan 28

hier woonde
DAVY ALBERT GAST
vermoord in LIENDEN
op 01-06-1944
29 jaar oud

Davy Albert Gast werd geboren op 21 januari 1915 in Zutphen. Hij was ongehuwd en van beroep kantoorbediende. Davy was een zoon van Louis Gast en Bertha Muller. Volgens Genlias Lienden staat in akte 20 beschreven dat het stoffelijk overschot van Davy op 1 juni 1944 is aangespoeld bij Steenfabriek De Tollewaard te Lienden, thans gemeente Buren. Tijdens de sectie - door dokter Hulst - bleek dat hij door geweld om het leven was gekomen. Davy werd op 2 juni 1944 in Lienden begraven en door bemiddeling van zijn tante uit Hilversum herbegraven op de Joodse begraafplaats aan de Soesterweg in Amersfoort; vak H: nummer 14.

Barchman Wuytierslaan 22

hier woonde
WILLEM WILLING
vermoord in AUSCHWITZ
op 11-02-1944
53 jaar oud

Willem Willing werd geboren op 15 januari 1891 in Amsterdam. Hij was de broer van Martha Femmetje en Sophia Mathilde uit de Spoorstraat 1, waar de stenen reeds zijn onthuld op 23 mei 2017. In mei 1940 trouwde hij met Margot Schulman - het was zijn tweede huwelijk. Van beroep was hij verslaggever bij het Amersfoortsch Dagblad. Uit zijn eerste huwelijk had Willem twee dochters die beiden de oorlog overleefden. Op last van de bezetter werd het echtpaar gedwongen naar Amsterdam te verhuizen, waar zij korte tijd later besloten onder te duiken. Willem in een pension aan de Prinsengracht en zijn vrouw op een andere plek. Op 21 augustus 1943 werd hij gearresteerd en op 26 augustus 1943 kwam hij aan in Kamp Westerbork. Tijdens zijn verblijf in de strafbarak van Westerbork heeft hij een dagboek bijgehouden. Met transport nummer 86 werd hij op 8 februari 1944 naar Auschwitz gedeporteerd en daar op 11 februari 1944 vermoord. Zijn dagboek werd in januari 2005 gepubliceerd onder de titel: Afdrukken van indrukken. Dagboek en brieven uit Westerbork.

Barchman Wuytierslaan 22

hier woonde
MARGOT WILLING-SCHULMAN
vermoord in AUSCHWITZ
op 11-02-1944
58 jaar oud

Margot Willing-Schulman werd geboren op 1 december 1885 in Hilversum. In haar tweede huwelijk was zij getrouwd met Willem Willing. Uit haar eerste huwelijk met Asser Alexander Rood had zij één kind, dat de oorlog heeft overleefd. Op last van de bezetter werd het echtpaar gedwongen naar Amsterdam te verhuizen, waar zij korte tijd later besloten onder te duiken. Margot dook onder op een onbekende plek. Op 21 augustus 1943 werd zij gearresteerd en op 26 augustus 1943 overgebracht naar Kamp Westerbork. Met transport nummer 86 werd zij op 8 februari 1944 naar Auschwitz gedeporteerd en daar op 11 februari 1944 vermoord.

Barchman Wuytierslaan 22

hier woonde
LION SCHULMAN
vermoord in AUSCHWITZ
op 19-02-1943
91 jaar oud

Lion Schulman werd geboren op 27 maart 1851 in Hilversum. Hij was weduwnaar van Anna Frank en kunstschilder van beroep. Na het overlijden van zijn vrouw was hij inwonend bij zijn dochter Margot Willing-Schulman en schoonzoon Willem Willing. Op 91jarige leeftijd moest hij samen met hen naar Amsterdam verhuizen en kwam terecht in een tehuis voor Joodse bejaarden aan de Sarphatistraat. Op 6 februari 1943 werd hij weggevoerd naar Kamp Westerbork en op 16 februari 1943 - met transport nummer 50 - naar Auschwitz gedeporteerd. Daar werd hij op 19 februari 1943 vermoord.

Van Hogendorplaan 3

hier woonde
**KARL FRIEDRICH ULRICH
REHORST**
gefusilleerd in UTRECHT
op 17-03-1945
39 jaar oud

Karl Friedrich Ulrich Rehorst werd geboren op 21 december 1905 in Breslau (Polen). Hij was gehuwd met Helga Meyer uit Hamburg. Hij was eigenaar van een vegetarisch restaurant en importeur van zuidvruchten. In 1936 is hij als politiek vluchteling naar Nederland gekomen. Karl - een geëmigreerde Duitser - was actief in de OD (Ordedienst) en in de Hollandgroep Freies Deutschland, de Nederlandse tak van de Duitse verzetsbeweging "Freies Deutschland". Deze groep wist in ons land - met behulp van pamfletten - uiteindelijk ruim zestig Duitse militairen te bewegen om te deserteren. Hun wapens werden in handen gegeven van het Nederlandse verzet en een aantal deserteurs sloot zich aan bij het verzet. Na 5 september 1944, beter bekend als Dolle Dinsdag deserteerde hij uit het Duitse leger en dook hij onder in Utrecht. Ook daar werd Karl betrokken bij het werk van Nederlandse verzetsgroepen. Bij een huiszoeking in januari 1945 werd hij gearresteerd op beschuldiging van spionage. Samen met anderen werd hij op 17 maart 1945 in Utrecht gefusilleerd.

Van Hogendorplaan 4

hier woonde
ISIDOOR ARONSON
vermoord in SILEZIË
op 31-03-1944
42 jaar oud

Isidoor Aronson werd geboren op 27 augustus 1901 in Amersfoort. Hij was gehuwd met Henriette Frank en zijn beroep was handelsreiziger. Vanuit Kamp Westerbork werd Isidoor op 10 november 1942 met transport nummer 35 naar Auschwitz gedeporteerd. Volgens aktenummer 32 in het register van de burgerlijke stand 1952 is door het Ministerie van Justitie gesteld dat hij tussen 13 november 1942 en 31 maart 1944 ergens in Midden-Europa (Silezië) vermoord is. Een accurate overlijdensdatum is dus niet bekend en daarom is deze gesteld op 31 maart 1944. Hun dochter Sarine Aronson heeft de oorlog overleefd.

Van Hogendorplaan 4

hier woonde
**HENRIETTE ARONSON-
FRANK**
vermoord in AUSCHWITZ
op 22-10-1942
42 jaar oud

Henriette Aronson-Frank werd geboren op 8 maart 1900 in Hilversum. Zij was een dochter van Joseph Frank en Roosje Peper. Henriette was gehuwd met Isidoor Aronson. Op 17 oktober 1942 werd zij opgepakt en weggevoerd naar Kamp Westerbork. Met transport nummer 29 werd zij op 19 oktober 1942 naar Auschwitz gedeporteerd en daar op 22 oktober 1942 vermoord.

Van Hogendorplaan 4

hier woonde
Joseph Frank
vermoord in Auschwitz
op 01-02-1943
67 jaar oud

Joseph Frank werd geboren op 19 september 1875 in Hilversum. Hij was gehuwd met Roosje Peper. Zij hadden een dochter Henriette. Van origine was hij reiziger van beroep, maar later stond hij als koopman geregistreerd. Op 19 januari 1943 werd hij, samen met zijn vrouw, opgepakt en weggevoerd naar Kamp Westerbork. Met transport nummer 47 werd Joseph op 29 januari 1943 naar Auschwitz gedeporteerd en daar op 1 februari 1943 vermoord.

Van Hogendorplaan 4

hier woonde
ROOSJE FRANK-PEPER
vermoord in AUSCHWITZ
op 01-02-1943
66 jaar oud

Roosje Frank-Peper werd geboren op 4 mei 1876 in Amsterdam. Zij was de zus van Wolf Peper uit de Regentesselaan 22, waarvan wij de steen reeds in juli 2015 hebben onthuld. Roosje trouwde met Joseph Frank. Op 19 januari 1943 werd zij, samen met haar man, opgepakt en overgebracht naar Kamp Westerbork. Met transport nummer 47 werd Roosje op 29 januari 1943 naar Auschwitz gedeporteerd en daar op 1 februari 1943 vermoord.
Mevr. Maud Dahme-Peper, dochter van Wolf Peper, die al eerder stenen heeft onthult, heeft dit nooit eerder geweten.

Onderduiken, lot aanvaarden, vluchten; wat zou jij doen?
Mensen die jou niet dulden en luchten; wat kun jij doen?
Vechten of verzetten; wat wil jij doen of wat had je kunnen doen?
Vragen waar we nu niet over hoeven na te denken ...
Gelukkig (!), maar sta toch stil bij toen en blijf gedenken ...

*Geschreven door de heer R. Wisman, opgenomen
in de bundel
"Deze plek, een les uit het verleden",*

*uitgegeven op 18 april 2000 ter gelegenheid van de
herdenking van de bevrijding door overdracht aan
het Nederlandse Rode Kruis van Kamp Amersfoort.*

Christiaan Graaff
Erna Sali Gimpel
Willem Chr. Albert Kroes
Jacob de Hartogh
Zwier Regelink
Isaak Strauss
Alice Strauss-Guggenheim
Jessie Hamburger-Hamburger
Theodore Willem Lodewijk van Heemstra
Louis Gast
Davy Albert Gast
Willem Willing
Margot Willing-Schulman
Lion Schulman
Karl Friedrich Ulrich Rehorst
Isidoor Aronson
Henriette Aronson-Frank
Joseph Frank
Roosje Frank-Peper

Voor deze negentien personen zijn Herdenkingsstenen gelegd op 23 augustus 2017.
Het was de twaalfde serie steenleggingen in Amersfoort.
Er zullen in Amersfoort voor nog ongeveer 165 mensen, stenen worden geplaatst.
De Herdenkingsstenen zijn gedenktekens bij de huizen van inwoners van Amersfoort die in de Tweede Wereldoorlog door de nazi's zijn vermoord. Het zijn zwart granieten stenen waarin de naam, plaats en datum van overlijden en leeftijd van de slachtoffers is gegraveerd.

Wilt u het werk van de Stichting Herdenkingsstenen Amersfoort steunen?

Uw donatie is welkom.

Wij hebben een culturele ANBI status waardoor uw giften fiscaal aftrekbaar kunnen zijn.

Bankrekening IBAN is:

NL 56 RABO 0134 7789 95

ten name van Stichting Herdenkingsstenen Amersfoort.

Comité van Aanbeveling

Rolf van As
drs. Lydia Edelkoort-van der Vlerk
drs. Hans S. Joosten
ds. Alke Liebich
ing. Willemien Meershoek
mr. Aart Veldhuizen
drs. Frans Zwarts

voorzitter Ondernemers Binnenstad Amersfoort
stafmedewerker educatie Museum Flehite Amersfoort
oud-voorzitter Joodse Gemeente Amersfoort
predikant Johanneskerk Amersfoort
directeur Kamp Amersfoort
notaris te Amersfoort
vice-voorzitter Katholieke Raad Kerk en Jodendom (KRI)